

RÅDET for FRIVILLIGT SOCIALT ARBEJDE

Marts 2006

Michael Wulff

Lokale charters i Storbritannien

– En fortælling om, hvordan man styrker samarbejdet mellem frivillige foreninger og en kommune

Øvrige rapporter i samme serie

Den britiske frivilligsektor

- Et overblik

ISBN: 87-991005-1-7

Kapacitetsudvikling af frivillige foreninger

- Inspiration fra Storbritannien

ISBN: 87-991005-3-3

Frivilligt arbejde for ansatte

- Samarbejde med private virksomheder

ISBN: 87-991005-4-1

Bestilles hos: Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde

Pris: 50 kr. stk. + forsendelse

Lokale charters i Storbritannien - En fortælling om, hvordan man styrker samarbejdet mellem frivillige foreninger og en kommune

Tekst: Michael Wulff

Layout: Dorte Andersson/www.visualangels.com

Grafik og illustrationer: Dorte Andersson/www.visualangels.com

Tryk: Vesterkopi

Oplag: 1500 stk.

Udgivet: 2006

Udgivet af:

Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde

Nytorv 19, 3.sal, 1450 København K

Tlf.: 3393 5293

www.frivilligraadet.dk

E-mail: info@frivilligraadet.dk

Bestilles hos: Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde

Pris: 50 kr. + forsendelse

ISBN: 87-991005-2-5

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Baggrund	3
1.1	Struktur	4
2.	Lokale charters i Storbritannien	7
2.1	Baggrund for lokal charters	7
2.2	Hvorfor et charter?	8
2.3	Hvad er et charter?	8
2.4	Hvad er et lokalt charter?	10
2.5	Forskelle mellem et lokalt charter og en frivilligpolitik	11
2.6	Udvikling af lokale charters i Storbritannien	13
2.7	Hvad skaber et godt charter?	15
2.8	Hvilken forskel har de lokale charters gjort?	16
2.8.1	Opmærksomhed og anerkendelse	16
2.8.2	Ligeværdige partnere	16
2.8.3	Lokale charters inddrager alle	16
2.8.4	Først de store organisationer siden de mindre foreninger	17
2.8.5	Skepsis og modvilje kan vendes	17
2.8.6	Et positivt paradoks	18
3.	Lokale charters i praksis - et eksempel fra Lewisham	20
3.1	Lewisham charter	20
3.2	Hvilken forskel har de lokale charters gjort i Lewisham?	22
3.3	Regeringens fortsatte støtte	23
4.	Lokale charters i Danmark?	25
5.	Anbefalinger	28
6.	Et lokalt charter i en dansk kommune – en forsøgsmodel	29
7.	Kilder	32

1. BAGGRUND

“Med indførelsen af charteret i 1998 viste regeringen, at den anerkender og støtter de frivillige organisationers værdifulde arbejde. Vores forpligtelser overfor frivilligsektoren er endnu større i dag end de var 1998. Charteret spiller nu en afgørende rolle for samspillet mellem frivillige organisationer og det offentlige. Vi bør alle følge dets vigtige principper og høste fordelene ved en dynamisk, blomstrende og uafhængig frivilligsektor, der gør så meget for at forbedre livskvaliteten for så mange mennesker”.

Tony Blair, premierminister, Storbritannien

Der har i mange år været tradition i Danmark for, at kommuner og frivillige sociale organisationer samarbejder på lokalt plan. Samarbejdet og samspillet mellem disse to sektorer får i disse år stigende opmærksomhed og tilsvarende større betydning. Der tales endda om partnerskaber mellem det offentlige og de frivillige organisationer. De to 'sektorer' arbejder på vidt forskellige præmisser. Velfærdsindsatsen i den offentlige sektor handler om 'lige ret og ensartede ydelser for alle borgere', mens frivillige organisationer er baseret på værdier om socialt engagement og særbehandling for den enkelte. Alligevel formår begge sektorer at samarbejde og komplementere hinandens arbejde og dermed bidrage til den samlede velfærdsindsats. Blandt nogle frivillige organisationer er der dog bekymring for, om foreningerne har nok indflydelse på samarbejdet med kommunen. Bekymringen går også på, om der vil ske en professionalisering og ensretning af organisationerne, hvor de kan få sværere ved at optræde som 'kritisk modmagt'. Sker dette, vil det være et tab for både de frivillige organisationer og kommunerne.

I forbindelse med FNs år for 'frivillighed' i 2001 blev der udarbejdet Charter for samspil mellem det frivillige Danmark/ForeningsDanmark og det offentlige. Charteret blev udarbejdet af repræsentanter fra Regeringen, de

kommunale organisationer og frivillige organisationer inden for social- og sundhedsområdet samt undervisnings-, kultur- og idrætsområdet. Charteret indeholder nogle grundlæggende værdier og rammer for samspillet mellem det offentlige og frivilligverden. Flere kommuner har siden formuleret en frivilligpolitik, som på lignende vis udstikker hensigtserklæringer for samspillet og samarbejdet mellem kommune og frivillige foreninger samt generelt for det frivillige sociale arbejde lokalt. Det er dog kun 65% af kommunerne, der har en frivilligpolitik, og mange af disse frivilligpolitikker tilgodeser ikke i tilstrækkelig grad organisationernes behov (§115-redegørelsen, Rambøll Management, 2005).

I Storbritannien har man mange erfaringer med at udvikle rammerne for samspillet mellem det offentlige og frivilligverdenen. Siden 1998 er kommunerne af regeringen blevet pålagt at udvikle en [local compact](#) (lokalt charter) i fællesskab med lokale frivillige organisationer. Heri opstilles et sæt spilleregler for samarbejdet, så samspillet mellem de to sektorer styrkes, uden at de frivillige organisationer mister deres særpræg og styrke.

Denne rapport vil se på de erfaringer og udviklingstendenser, man i Storbritannien har med at udvikle og implementere lokale charters samt på, hvordan disse erfaringer kan bruges som inspiration i en dansk sammenhæng. Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde arbejder på at overføre disse erfaringer fra den frivillige sektor i Storbritannien. Rådet afholdt i denne forbindelse et seminar i december 2005 et seminar, hvor bl.a. britiske oplægsholdere beskrev udviklingstendenser og fortalte om deres erfaringer med Local Compacts i Storbritannien. Denne rapport bygger dels på oplæg og debat blandt deltagerne på seminaret, dels på en række interviews, der i oktober 2005 blev holdt med en række repræsentanter fra den offentlige sektor og den frivillige sektor i Storbritannien.

1.1 STRUKTUR

Rapporten er opbygget således, at kapitel 1 beskriver baggrunden for lokale charters i Storbritannien, og hvad et charter er. Kapitel 2 beskriver udviklingen af lokale charters og den politiske opbakning fra regering og kommuner. Kapitel 3 beskriver, hvilken forskel de lokale charters har gjort, og hvad der skaber et godt charter. I kapitel 4 gives et eksempel fra en kommune i London. I kapitel 5 opstilles nogle anbefalinger for, hvordan man kunne forestille sig et lokalt charter i en dansk sammenhæng. Endelig opstilles en forsøgsmodel for, hvordan man kunne indføre et lokalt charter i en

”Det er ikke til gavn for nogen, hvis en frivillig organisation er konfronterende, og demonstrerer med bannere foran Rådhuset. Man når meget længere, hvis man formår at udvikle et forhold med gensidig tillid, hvor man kan tale sammen om problemerne”.

Britisk infrastrukturorganisation

Lokale charters

Et lokalt charter er en samarbejdsaftale mellem kommune og frivillige organisationer. Det adskiller sig fra en dansk frivilligpolitik ved:

- Ejerskabet: Både organisationer og kommune beslutter i fællesskab, at de vil have et lokalt charter og tilslutter sig de nedskrevne forpligtelser
- Processen: Både kommune og organisationer udformer charteret samt implementerer det
- Gensidigt forpligtende: forpligtelser for henholdsvis kommune og organisationer er konkrete, og forløbet evalueres

INTERVIEWPERSONER

Den offentlige sektor:

Islington Council (kommune)

Giles Rankin, Community Development Manager

Active Communities Unit, Home Office (Indenrigs og –Justitsministeriet)

Tracy Sisley, Manager

Den frivillige sektor:

National Council for Voluntary Organisations – infrastruktur og –paraplyorganisation for frivillige organisationer i Storbritannien

Paul Barassi, Compact Officer

Hugh Johnson: Compact Advocacy Officer

London Voluntary Service Council - paraplyorganisation for infrastrukturorganisationer i London,

John Routledge, Policy Manager

Voluntary Action Lewisham – infrastrukturorganisation i Lewisham kommune

Martin Howie

Islington Voluntary Action Council – infrastrukturorganisation

Colette Stevenson: Capacity Building Advisor og tidligere Compact Officer

Volunteers Greenwich – frivilligcenter i Greenwich kommune

Penny Rosseter, Director

British Refugee Council – specialisterorganisation

Maureen McCann, Regional Development Advisor, British Refugee Council.

VÆRD AT VIDE

En samlet frivilligsektor: Når der tales om den frivillige sektor i Storbritannien, skelnes der ikke mellem frivilligt arbejde på social- og sundhedsområdet og frivilligt arbejde indenfor kultur- og fritidsområdet.

Frivilligsektoren i Storbritannien er på lokalt niveau opbygget med to centrale frivillige organisationer: [Volunteer Centres](#), der svarer til de danske frivilligcentre og infrastrukturorganisationer, kaldet [Council for Voluntary Service \(CVS\)](#), der yder rådgivning og støtte i forhold til foreningerne og personer, der bl.a. ønsker at starte deres egen forening.

Frivilligcentre formidler kontakt mellem frivillige og foreninger og er organiseret nationalt gennem [Volunteering England](#), som beskæftiger sig med standarder for 'god praksis' om at involvere frivillige, forskning og politisk lobbyarbejde.

Infrastrukturorganisationer (CVS) giver støtte og rådgivning til foreningerne, som skal styrke foreningernes udviklingsmuligheder, så de er bedre rustede til at rejse midler, udvikle bestyrelser kompetencer, planlægge strategisk m.v. Disse infrastrukturorganisationer spiller også en stor rolle i forhold til at formidle og skabe kontakt mellem den enkelte frivillige forening og kommune, politi, hospital m.v., så foreningerne kan indgå samarbejde med lokale myndigheder. CVS er organiseret på nationalt plan med paraplyorganisationen [National Association of Councils for Voluntary Service](#), som hjælper nye CVS med at blive etableret i nye kommuner.

Kapacitetsudvikling er den type støtte, som infrastrukturorganisationer yder til foreningerne, i forhold til competenceudvikling og organisationsudvikling, så foreningerne kan styrke deres kapacitet og blive organisatorisk og økonomisk bæredygtige.

'Specialist'-organisationer er infrastrukturorganisationer, som arbejder med en bestemt samfundsgruppe, fx ældre, handicappede, etniske minoriteter, unge osv., som på samme måde er organiseret på henholdsvis lokalt og nationalt niveau. Disse organisationer tilbyder ofte kapacitetsudvikling til foreninger indenfor deres eget felt, og de indgår ofte i partnerskaber med lokale infrastrukturorganisationer eller frivilligcentre om bestemte projekter, som fx hvordan man bliver bedre til at inddrage ældre pakistanere i frivilligt arbejde.

På nationalt plan er der herudover en meget indflydelsesrig organisation [National Council for Voluntary Organisations \(NCVO\)](#). Denne paraplyorganisation er næsten 100 år gammel og har mange tusinde frivillige medlemsorganisationer over hele landet. Den beskæftiger sig med politisk lobbyarbejde og forskning, og har fx programmer, der skal hjælpe kommuner og foreninger til at få de lokale charters til at fungere bedst muligt.

2. LOKALE CHARTERS I STORBRITANNIEN

“Charteret er vigtigt skridt til at forbedre forholdet mellem frivilligverdenen og det offentlige, og gøre det mere gennemsigtigt. Når begge parter aftaler forpligtelser overfor hinanden, bliver samarbejdet mere produktivt. Charteret er med til at opbygge tillid og forståelse mellem den offentlige sektor og de frivillige organisationer, så energi og ressourcer fra samspillet kan kanaliseres ud til de mennesker, der har mest brug for det”.

Fiona Magtaggart, (tidligere) minister for frivilligsektoren

I Storbritannien har man lang tradition for, at frivillige organisationer spiller en stor rolle i velfærdssamfundet, og mere end 40% af befolkningen deltager i en eller anden form for frivilligt arbejde. Siden starten af 1990'erne, og især efter New Labour kom til regeringsmagten i 1997, er den offentlige støtte fra staten til den frivillige sektor steget markant. I debatten om velfærdssamfundet er den frivillige sektor for alvor blevet centralt placeret. Man taler om, at de frivillige organisationer i endnu højere grad skal samarbejde med den offentlige sektor i såkaldte partnerskaber i den offentlige opgaveløsning. Det er dog ikke alle frivillige organisationer, der skal levere offentlige velfærdsydelser i partnerskab med den offentlige sektor, idet langt den største andel af frivilligsektoren består af mindre frivillige organisationer med en eller to ansatte eller udelukkende er baseret på frivillig arbejdskraft. Man har i den offentlige sektor og frivilligverdenen erkendt, at uanset formaliseringsgraden af samarbejdet mellem frivillige organisationer og den offentlige sektor er der behov for, at samspillet mellem de to sektorer er til gavn for begge parter.

2.1 BAGGRUND FOR LOKALE CHARTERS

I 1998 lancerede den ny Labour-regering et nyt initiativ, der gik ud på at styrke samspillet mellem den frivillige sektor og den offentlige sektor. Dette blev præsenteret som regeringens eget initiativ, men det var i virkeligheden et længe ventet ønske fra frivilligsektoren. En kom-

mission (Deakin-kommissionen) blev nedsat i midten af 1990'erne, og kommissionen rådførte sig i længere tid med frivilligsektoren og foreslog, at man skulle opstille en række spilleregler for samspillet mellem den offentlige sektor og den frivillige sektor. Da New Labour dannede regering blev der kort tid efter lanceret et initiativ, der siden skulle ændre forholdet mellem de to sektorer.

Da det nationale charter [National Compact](#) blev introduceret, tilkendegav regeringen, at da det meste samarbejde mellem det offentlige og det frivillige foregår på lokalt niveau, og hvis det virkelig skulle lykkes at ændre forholdet mellem de to sektorer, måtte man styrke samarbejdet lokalt. Med anbefalinger fra Deakin-kommissionen blev de lokale charters [Local Compacts](#) kort tid efter introduceret.

Charters har siden medført, at den frivillige sektor især på lokalt niveau er blevet inddraget i nye initiativer og programmer, som er målrettet bestemte samfundsgrupper og fattige boligområder rundt om i landet, såsom [Health Action Zones](#) (sundhedsprogram i fattige boligområder), [Education Action Zones](#) (uddannelsesprogram i fattige boligområder), [Sure Start](#) (program for fattige, enlige mødre), [Local Strategic Partnerships](#) (lokalt forum for den frivillige sektor, offentlige sektor og erhvervslivet med indflydelse på kommunale beslutninger) samt programmer til at udvikle og styrke forhold-

det mellem den frivillige sektor og politiet. Regeringens seneste initiativ, [ChangeUp](#), handler om, at infrastrukturorganisationerne, der hjælper med at opbygge og udvikle frivillige foreningers kapacitet, skal styrkes. Dette program, hvortil der er koblet en statslig pulje menes at være en direkte konsekvens af de lokale charters, fordi de frivillige organisationer er blevet bedre i stand til at artikulere, hvilken form for støtte, der er brug for fra regeringens side. Derudover mener man generelt i frivilligsektoren, at de lokale charters samtidig har været med til at bringe [full cost recovery](#) eller fuld omkostningsdækning på dagsorden, dvs. at de frivillige organisationer får fuld økonomisk dækning for både alle direkte omkostninger og skjulte omkostninger forbundet med organisationernes arbejde.

De lokale charters har med andre ord været med til at ændre forholdet mellem den offentlige sektor og den frivillige sektor, hvor man i højere grad lytter til de frivillige organisationer, der samtidig får større indflydelse. I det følgende vil blive beskrevet, hvordan lokale charters har ændret forholdet mellem de to sektorer, og hvad det betyder for de frivillige organisationer, at kommunerne har lokale charters.

2.2 HVORFOR ET CHARTER?

Baggrunden for de lokale charters var, at de frivillige organisationer i mange år havde beklaget sig over forholdet mellem frivilligverdenen og det offentlige. De oplevede eksempelvis, at de fik alt for kort tid til at søge om ministerielle og kommunale puljemidler. Når organisationerne havde søgt, kunne der gå op til flere måneder, før de fik svar på, om de var blevet tildelt midler til næste års aktiviteter. Man mente i frivilligverdenen, at denne form for forvaltningspraksis kunne dræbe enhver form engagement.

Meningen med charters er altså, at de skal være med til at give de frivillige organisationer nogle rimelige vilkår at arbejde under. Når organisationerne eksempelvis tildeles økonomiske midler, skal alle deres omkostninger

dækkes, og de skal vide mindst tre måneder før projektstart, om de har fået tildelt midler eller ej. Ligeledes skal regeringen og kommunerne også høre og rådføre sig med de frivillige organisationer på de områder, som har betydning for frivilligsektoren. Høringsperioden skal være på mindst 12 uger. Det er desuden et krav, at organisationerne skal have et svar på høringsen, da det ofte er sket, at de efterfølgende ikke er blevet fortalt, hvilken beslutning, der er blevet truffet, og på hvilket grundlag.

2.3 HVAD ER ET CHARTER?

For at kunne beskrive, hvad et lokalt charter¹ er, og hvordan det fungerer, er det nødvendigt at se på principperne fra det nationale charter. Heri er fastlagt nogle grundlæggende principper, der er afgørende for samspillet mellem den offentlige sektor og de frivillige organisationer.

Til disse generelle principper hører også nogle forpligtelser for både den offentlige sektor og den frivillige sektor.

Hertil er der knyttet fem [Codes of Practice](#) eller praktiske retningslinjer, der skal gøre aftalen mellem de to sektorer mere operationel. Disse praktiske retningslinjer drejer sig om de områder, der har størst betydning for frivillige organisationer:

- [Consultation and Policy Appraisal: a Code of Good Practice](#) – praktiske retningslinjer for, hvordan den offentlige sektor har pligt til at høre og rådføre sig med frivillige organisationer ved beslutninger, der har betydning for frivilligsektoren.
- [Funding: a Code of Good Practice](#) – praktiske retningslinjer for, hvordan man styrker det økonomiske forhold mellem den offentlige sektor og frivilligsektoren.

¹ Det engelske ord *compact* oversættes til 'charter' på dansk, fordi man i Danmark udviklede det nationale charter for samspil mellem det frivillige Danmark / ForeningsDanmark og det offentlige

I det nationale charter står der, at:

- en uafhængig frivilligsektor er af afgørende betydning for samfundet.
- den offentlige sektor og den frivillige sektor har forskellige, men komplementære roller i at udforme offentlige velfærdsydelser.
- det er særlig værdifuldt, at de to sektorer samarbejder om et fælles mål. Meningsfuld høring med de frivillige organisationer er med til at opbygge relationer, udøve indflydelse på den politiske beslutningsproces og kan øge kvaliteten og udformningen af de offentlige velfærdsydelser.
- Fælles for begge sektorer er, at der er brug for ansvarlighed, integritet, objektivitet, åbenhed, ærlighed og lederskab.
- Frivillige organisationer har ret til at være kritiske fortalere uden risiko for at miste deres økonomiske grundlag.
- Den offentlige sektor spiller en særlig og vigtig rolle som bevillingsgiver. Bevillinger er et vigtigt element i dette forhold til den frivillige sektor.
- Både den offentlige sektor og den frivillige sektor skal anerkende og fremme 'lige muligheder' for alle, uanset race, alder, handicap, køn, seksuel orientering eller religion.

Den offentlige sektor forpligter sig til:

- at anerkende og støtte den frivillige sektors uafhængighed.
- at implementere gennemsigtige økonomiske støt-teformer og at søge langsigtede bevillinger til den frivillige sektor.
- at høre og rådføre sig med den frivillige sektor.
- at fremme gode arbejdsvilkår og -betingelser mellem de to sektorer.
- at evaluere og revidere det lokale charter en gang om året.

Den frivillige sektor forpligter sig til:

- at søge og opretholde en høj standard af ansvar-lighed.
- at respektere de givne juridiske rammer.
- at høre og rådføre sig med brugere og andre inte-ressenter.
- at fremme gode arbejdsrelationer og -betingelser mellem de to sektorer.
- at evaluere og revidere det lokale charter årligt.

- [Black and Minority Ethnic Voluntary and Community Organisations: a Code of Good Practice](#) – praktiske retningslinjer for, hvordan den offentlige sektor og frivilligsektoren kan støtte etniske minoritetsorgani-sationer.
- [Volunteering: a Code of Good Practice](#) – prakti-ske retningslinjer for, hvordan både den offentlige sektor og den frivillige sektor kan anerkende frivilligt arbejde som en stor del af frivilligsektoren.
- [Compact Code of Good Practice on Community Groups](#) – praktiske retningslinjer for, hvordan man kan anerkende de små frivillige foreninger, der ude-lukkende er baseret på frivillig arbejdskraft, og som udgør en stor del af frivilligsektoren.

2.4 HVAD ER ET LOKALT CHARTER?

Et lokalt charter adskiller sig fra det nationale charter ved, at det udvikles selvstændigt af kommunen og den frivillige sektor i fællesskab. Det betyder, at der ikke er fastsat nogle minimumsstandarder for, hvad et lokalt charter skal indeholde. De lokale charters i de forskellige lokalområder i Storbritannien ser derfor forskellige ud og varierer i kvalitet. Dog indeholder de fleste lokale charters enten direkte eller indirekte de praktiske retningslinjer fra det nationale charter, hvilket betyder, at mange lokale charters tilgodeser nogle af de områder, hvori der er størst problemer på frivilligområdet. I nogle kommuner har man store problemer med at finde lokaler og bygninger til de frivillige organisationer, så nogle charters indeholder også nogle praktiske retningslinjer for lokaler. På den måde er både kommune og frivillige organisationer klar over spillereglerne for lokaleudlejning, salg af bygninger m.v. til den frivillige sektor.

Der er to vigtige aspekter ved et lokalt charter. For det første, at der er ejerskab for chartret, dvs. at det er både kommunen og de frivillige organisationer, der i fællesskab udvikler det lokale charter. Det andet vigtige aspekt er processen, hvorved charteret udvikles, og denne er særdeles afgørende for, at alle tager ejerskabet på sig, så charteret bliver et dokument, der kommer til at fungere i praksis. Disse to aspekter fremhæves som vigtige forudsætninger i regeringens guidelines for at udvikle lokale charters tilbage i år 2000.

De vigtigste udviklingsfaser for et succesrigt lokalt charter:

- Processen med at udvikle et lokalt charter
- Indholdet af det lokale charter som dokument
- Implementering af det lokale charter
- Revidering af det lokale charter

TYPISK INDHOLD AF ET LOKALT CHARTER

1. Baggrunden for lokale charters.
2. Formålet og visionen med et lokalt charter i kommunen
3. Principperne for det lokale charter.
4. Forpligtelser for den offentlige sektor.
5. Forpligtelser for den frivillige sektor.
6. Praktiske retningslinjer, typisk for: økonomisk støtte, mindre frivillige foreninger, partnerskaber, konsultation med frivillige organisationer, de frivillige, lokaler.
7. Handlingsplan med forpligtelser for både kommune og frivillige organisationer.

Regeringen beskriver i sine guidelines fem afgørende punkter for et vellykket lokalt charter:

1. Kom til det første styregruppemøde med nogle klare ideer om, hvad den frivillige organisation skal have ud af et lokalt charter, så det er muligt at blive enige om en fælles vision for frivilligsektoren
2. Det må ikke hastes igennem – sørg for, at det gør størst mulig forskel i netop jeres lokalområde. Alle interessenter skal involveres fra starten.
3. Stands ikke arbejdet, når dokumentet er blevet skrevet – sørg for, at det kommer til at fungere i praksis.
4. De mest effektive lokale charters kræver ejerskab, og dette underbygges af partnerskaber af ligeværdige partnere.
5. Sørg for, at det lokale charter gennemgår en jævnlig revision, så det kommer til at blive en succes.

er også vigtigt for det andet vigtige element, nemlig processen. Der afsættes ressourcer til, at lokale frivillige organisationer kan inddrages i processen, og hvor man ofte har en person, en såkaldt **compact officer**, ansat til at koordinere aktiviteter. Herved synes en dansk frivilligpolitik at adskille sig væsentligt, idet det som oftest er kommunen, der udvikler en frivilligpolitik. Frivilligpolitikken kan dog blive udviklet i et (af kommunen nedsat) samarbejdsudvalg med kontakt til de frivillige organisationer.

Lokal charters er mere konkrete: Sammenligner man lokale charters med danske frivilligpolitikker, er der generelt en markant forskel. For det første har mange charters et større omfang på cirka 40 sider, hvorimod mange frivilligpolitikker ofte er på en halv til to sider med nogle generelle hensigtserklæringer. Lokale charters er ofte mere konkrete i forhold til, hvordan kommunen skal konsultere de frivillige organisationer. Charters er typisk mere konkrete ved, at man i fællesskab mellem kommune og organisationer har udarbejdet en konkret handlingsplan for samarbejdet. Det kontrolleres dernæst, at handlingsplanen følges og dermed sikres, at de implicerede parter lever op til deres forpligtelser. Der foregår en årlig evaluering, hvor repræsentanter fra det offentlige og frivilligverdenen diskuterer og evaluerer samarbejdet og i fællesskab danner grundlag for det følgende års handlingsplan.

Lokale charters opstiller spilleregler for henholdsvis kommuner og frivillige organisationer: Dette betyder, at begge parter er klar over, hvilke forpligtelser og hvilket medansvar, de hver især har. I lokale charters lægges der vægt på, at det er organisationerne, der skal leve op til bestemte krav og forpligtelser. Det er ikke de frivillige, som er i fokus. I et britisk charter vil de frivillige få særlig opmærksomhed med de praktiske retningslinjer eller i et separat dokument, hvor der står, at kommunens beslutninger skal tage særlige hensyn i samarbejdet med de frivillige.

2.5 FORSKELLE MELLEML ET LOKALT CHARTER OG EN FRIVILLIGPOLITIK

Danske frivilligpolitikker og britiske lokale charters har det til fælles, at de varierer meget i karakter og omfang. Her holder lighederne også op, for de er hver især blevet til under vidt forskellige vilkår. Det er netop vilkårene, hvorved de lokale charters er blevet produceret, der er afgørende for, at samspillet mellem den offentlige sektor og de frivillige organisationer styrkes. Generelt kan man sige, at en frivilligpolitik kan betegnes som en generel hensigtserklæring, mens et lokalt charter er en konkret samarbejdsaftale mellem kommune og de frivillige organisationer

Lokale charters tilhører både kommunen og de frivillige organisationer: Som tidligere nævnt fra de britiske erfaringer har ejerskabet vist sig at have stor betydning. Et lokalt charter udvikles i fællesskab af kommunen og de frivillige organisationer. Ejerskabet

”Det afgørende er, om det lokale charter bliver brugt. Det skal være en del af kulturen i kommunen”.

Britisk forsker

BEMÆRK

Lokale charters i Storbritannien henvender sig ikke kun til frivillige sociale organisationer, men er for hele frivilligsektoren indenfor det sociale, sundhed, kultur, fritid og sport.

Lokale charters identificerer områder med relevans for frivilligområdet: De områder, der har betydning for samspillet mellem de to sektorer, som f.eks. høringsret for frivillige foreninger, regler for økonomisk støtte, frivillige, lokaler osv. bliver typisk skrevet ind i charteret. Det betyder, at både kommunen og de frivillige sociale organisationer er klar over, at når kommunen skal træffe beslutninger, der berører det frivillige arbejde, skal de frivillige organisationer konsulteres og høres. Dette giver de frivillige organisationer en væsentlig anerkendelse og synlighed i lokalsamfundet.

Hvis de britiske erfaringer med lokale charters skal overføres til Danmark, må man gøre sig klart, at det vil foregå på andre vilkår end i Storbritannien, hvor man har et andet velfærdssystem, en anden frivilligsektor, en anderledes politisk opbakning m.v. Man må derfor undersøge om, der er behov for lokale charters, hvem de skal henvende sig til, hvordan de skal udvikles, og hvem der skal igangsætte en sådan proces.

Før vi vender os mod den praktiske implementering af dette program, er det vigtigt at nævne, at et charter ikke er juridisk bindende, men er et dokument, der bygger på tillid mellem de involverede parter. Mange mente i starten, at de lokale charters dermed ikke ville være i stand til at fastholde de lokale myndigheder til at overholde aftaler indgået med frivillige organisationer. Som denne rapport vil vise, har dette vist sig ikke at være korrekt.

2.6 UDVIKLING AF LOKALE CHARTERS I STORBRIANNIEN

Kort efter det nationale charter blev introduceret i 1998. blev de lokale charters også introduceret. Regeringen pålagde kommunerne at gå i gang med at udvikle lokale charters for deres lokalområde. Dette er dog ikke noget, som gennemføres fra den ene dag til den anden, men er en længere proces. I efteråret 2005 kunne man konstatere, at 95% af alle lokalområder havde begyndt processen med at udvikle et lokalt charter. Man regner med, at ca. 75% også har implementeret det lokale charter, og at ca. 20% er så fremskredne i processen, at de også snart vil have implementeret deres lokale charter. Man må derfor sige, at dette program for alvor er slået igennem, og man har fået kommuner og frivillige organisationer lokalt til at sætte sig ned i fællesskab og udvikle dette dokument. Som tidligere nævnt, er det ikke selve dokumentet, der her er interessant, men snarere den proces, der følger både før og efter, det lokale charter er blevet produceret.

Det siger sig selv, at siden det først er for nyligt, at man i kommunerne har gennemført introduktionen af lokale charters, er det begrænset, hvor meget forskning der er blevet foretaget på området. Enkelte undersøgelser viser dog, at netop processen og ejerskabet spiller en afgørende rolle for, at de lokale charters bliver en succes. I rapporten [The Paradox of Compacts](#) (Februar 2005) af Gary Craig and Marilyn Taylor for [Home Office](#)

”Lokale charters handler om at forbedre den måde, hvorpå kommune og frivillige organisationer samarbejder. Disse forbedringer vil direkte gavne borgere i lokalsamfundet. Bare det faktum, at mere end 95% af kommunerne har et lokalt charter viser, at lokale charters bliver taget seriøst og har stor betydning”.

Michael Bichard,
formand, den nationale arbejdsgruppe for lokale charters

”Det lokale charter er som et bærende fundament, som et hus står på. Derefter bygger man resten af huset. Uden charteret ville det kun de stærkeste overleve”.

Britisk infrastrukturorganisation

(Indenrigs- og Justitsministeriet) beskrives, hvordan de lokale charters er blevet udviklet, hvilke problemer der har været de største, og hvordan disse kan imødekommes. I rapporten opdeles argumenterne for lokale charters i to:

Placebo: I de områder hvor forholdene mellem kommune og frivillige organisationer allerede var godt, blev det lokale charter set som en måde at ’cementere og sikre de gode relationer’, hvilket betegnes som en form for ’placeboeffekt’. Det kan også betragtes som en måde at ’forebygge’ på, så det gode forhold mellem partnerne fastholdes.

Termometer: Det lokale charter kan betragtes som et ’termometer’, d.v.s. det er en måde, hvorpå man kan måle temperaturen på forholdet mellem kommune og frivillige organisationer. Det kan ses som en måde at spore stagnation i de lokalområder, hvor der ellers er gode relationer mellem kommune og foreninger. Det er netop på et sådant tidspunkt, at det vil være relevant at ruske op i begge parter, få dem til at skrive under på det lokale charter og genoplive relationerne mellem parterne og skabe udvikling på området. Samtidig kan det lokale charter være med til opfange mindre problemer i forholdet mellem de to sektorer og sørge for, at mindre uoverensstemmelser ikke udvikler sig til større problemer.

For eksempel, hvis en frivillig organisation er blevet truet med at få frataget sin økonomiske støtte fra kommunen. Her vil organisationen kunne henvise til det lokale charter og forpligtelsen til at høre og rådføre sig med den frivillige sektor, når kommunen vil skære i den økonomiske støtte til frivillige organisationer. Dermed undgår man situationer, hvor kommuner med kort varsel skærer i de frivillige organisationers økonomiske støtte.

I andre tilfælde, hvor forholdet mellem kommune og frivillige organisationer er mindre godt, kan det lokale charter fungere som en saltvandsindsprøjtning, og få begge parter til at samarbejde på nye måder, der skaber udvikling på området.

I de få områder, hvor man virkelig havde svært ved at introducere lokale charters, skyldtes årsagerne til problemerne:

- dårligt politisk klima mellem kommune og den frivillige sektor
- mangel på lederskab og ressourcer; gælder begge sektorer
- mangel på kontinuitet og fastholdelse i processen; gælder begge sektorer
- utilstrækkelig infrastruktur og mangel på ressourcer, især for den frivillige sektor
- mangel på tilskyndelse til at deltage i processen; gælder begge sektorer
- mangel på kendskab til det lokale charter; gælder begge sektorer

Disse problemer betragtes som de største barrierer for at introducere og implementere lokale charters. Det skal dog nævnes, at undersøgelsen i denne rapport bygger på gamle tal fra 2003, hvor det kun var 49% af kommunerne, der havde implementeret et lokalt charter, til forskel fra tallene fra efteråret 2005, hvor mere end 75% har et lokalt charter.

”Det lokale charter er nu blevet en integreret del af lokalpolitikken. Det tager mindst 2-3 år, men så ser man også forskellen”.

Britisk infrastrukturorganisation

2.7 HVAD SKABER ET GODT CHARTER?

Der er nogle særlige aspekter ved lokale charters, der er afgørende for, at charteret bliver succesrigt. Disse er:

- Processen
- Ejerskab
- Compact officer
- Repræsentant for frivilligsektoren

Processen: I den ledende landsdækkende frivillige paraplyorganisation [National Council for Voluntary Organisations](#) har man fulgt udviklingen af lokale charters nøje, og man har her lagt mærke til, at man har haft størst succes i de lokalområder, hvor kommune og frivillige organisationer har givet sig tid til at udvikle dette projekt i fællesskab. De værste tilfælde finder man blandt de kommuner, som ikke har givet sig den nødvendige tid, men har skyndt sig gennem processen ved enten at kopiere andre kommuners lokale charters eller ved at kopiere det nationale charter. Dermed har man overset det vigtigste ved lokale charters, nemlig processen. Det væsentligste ved processen er, at parterne opbygger tillid og udvikler relationer.

Ejerskab: I den frivillige sektor er man klar over, hvor stor betydning det har, at både større frivillige organisationer og mindre frivillige foreninger har været med i processen. Frivillige organisationer tilslutter sig enkeltvis det lokale charter for at vise deres støtte, og at de anerkender og accepterer de forpligtelser, der påhviler dem som frivillige organisationer. Dette har givet hele processen en følelse af ejerskab for frivilligsektoren. Frivilligsektoren har kunnet stå samlet og forhandlet et væsentligt dokument, der får betydning for hele frivilligsektoren. Det har dermed givet synlighed for frivilligsektoren, og givet de frivillige organisationer anerkendelse. Frivillige organisationer føler nu ejerskab ikke bare med selve det skrevne dokument, det lokale charter, men også med velfærdsområdet i fællesskab med kommunen.

Compact Officer: En [compact officer](#) er en person, der har til opgave at koordinere mellem kommune og den lokale frivillige sektor. En sådan person er nogle gange finansieret af kommunen, og andre gange betaler kommunen den ene halvdel og den frivillige sektor den

anden halvdel. Når en compact officer finansieres helt af kommunen, er vedkommende fysisk placeret i en infrastrukturorganisation. Dette kan signalere, at kommunen anerkender frivilligsektoren, og det kan økonomisk gøre det lettere for de frivillige organisationer. Skal frivilligsektoren betale halvdel, kan det også sende et signal om, at det er begge parter projekt, som de er fælles om at betale til. Når der er en person, der udelukkende skal sørge for at få de to sektorer til at deltage i processen, gør det en afgørende forskel, idet det bliver lettere at fastholde engagementet for både de kommunalansatte og de frivillige organisationer. En compact officer kan sørge for, at det ikke kun er de organisationer, der allerede samarbejder med kommunen, der kommer med i processen, men at de mindre frivillige foreninger også kommer med og giver deres meninger til kende. Det er af stor værdi for processen, at der er en person til at varetage disse opgaver, og det betyder i forhold til ejerskabet, at det er både kommunens og frivilligsektorens dokument. Det skal dog nævnes, at mange lokale charters er blevet udviklet uden en compact officer, men det er gået langt bedre i de områder, hvor man har haft en compact officer.

Repræsentant for frivilligsektoren: I Storbritannien har man infrastrukturorganisationer [Council for Voluntary Service](#), som på lokalt plan fungerer som paraplyorganisationer for hele frivilligsektoren. Det er af stor betydning i forhandlinger med kommunen, at der er en samlende organisation, der taler på vegne af de andre frivillige organisationer. Når lokale charters er blevet udviklet mellem kommune og frivilligsektor, har det altid været disse infrastrukturorganisationer, der har optrådt på vegne af de frivillige organisationer. Man er både i den offentlige sektor (kommuner og ministerium) klar over, at det ville have været vanskeligt uden disse lokale paraplyorganisationer. Det er derfor vigtigt, at der er en eller anden form for koordinerende enhed i frivilligsektoren, der kan forhandle med kommunen.

Det skal dertil nævnes, at der er en yderligere faktor, der har været væsentlig for udviklingen af lokale charters i Storbritannien, og det er støtten fra regeringen. Man er blandt kommuner og frivillige organisationer generelt

af den opfattelse, at det ikke villet have kunnet lade sig gøre at nå så langt med lokale charters, som man er i Storbritannien, hvis det ikke havde været for den støtte, man har fået fra regeringen. Indsatsen blev præsenteret som regeringspolitik, og det var derfor magtpåliggende for regeringen, at programmet også blev gennemført. Regering pålagde derfor kommunerne at gå i gang med processen med at udvikle et lokalt charter. Hvis kommunerne ikke havde fået det skub 'ovenfra', ville man formentlig ikke være noget så langt, som man er i dag.

2.8 HVILKEN FORSKEL HAR DE LOKALE CHARTERS GJORT?

Det kan på baggrund af interviews foretaget med personer fra den offentlige sektor og den frivillige sektor i efteråret 2005 konkluderes, at lokale charters har styrket forholdet mellem kommune og frivillige organisationer, og at det, der gør den store forskel, ikke er selve dokumentet, men processen, hvorved de to sektorer i fællesskab diskuterer problemer og løsningsmuligheder. Det lokale charter er med til at skabe et forum for begge parter til at opstille fælles regler for samspillet og det konkrete samarbejde.

Det er interessant, at når der rejses kritik overfor charters, handler det mere om, hvordan rammerne skal se ud, end om, hvorvidt der skal være rammer for samspillet for de to sektorer. En enkelt interviewperson fra en frivillig paraplyorganisation udtrykte sig kritisk overfor, hvordan de lokale charters var blevet udformet og ikke havde gjort den store forskel. Vedkommende mente dog, at der til enhver tid i et eller andet omfang vil være brug for et sæt spilleregler med nogle rammebetingelser, der ligestiller den frivillige sektor med den offentlige sektor.

2.8.1 OPMÆRKSOMHED OG ANERKENDELSE

Generelt har lokale charters betydet større opmærksomhed om de frivillige organisationer, og hvad de kan tilbyde. Opmærksomhed er vigtig for frivilligsektoren, som ofte har mødt kommunalt ansatte, der ikke har været helt klar over, hvad frivillige organisationer kan bidrage med, og hvordan de kan komplementere kommunens arbejde. Dette har især båret frugt i forhold

til de lokalpolitikere og ledelsen i kommunen, som i begyndelsen var skeptiske overfor frivillige organisationer, og som langsomt er ved at indse, hvilken rolle de frivillige organisationer udfylder. De lokale frivillige organisationer anerkendes ved, at de deltager i kommunale beslutninger og som partnere i løsningen af offentlige opgaver

2.8.2 LIGEVÆRDIGE PARTNERE

Man taler om, at frivilligsektoren ikke længere er en 'juniorpartner' i forhold til den offentlige sektor men i højere grad har fået status af 'ligeværdig' partner. Det kan naturligvis diskuteres, hvorvidt en lille frivillig forening med kun en eller ganske få indtægtskilder kan sidestilles som ligeværdig partner med en kommune med et stort budget. Ikke desto mindre betragtes frivillige organisationer generelt set som ligeværdige partnere, der optræder i partnerskaber med kommunen og som har indflydelse på politiske beslutninger, der har betydning for lokalområdet. Dette gælder såvel store frivillige organisationer som små frivillige foreninger. Lokale charters har ifølge interviewpersoner uden tvivl været med til at skabe dette gunstige forhold for frivilligsektoren. Dette har bl.a. ført til en lang række nye partnerskaber mellem kommuner og frivillige organisationer. Flere af de interviewede gav udtryk for, at de frivillige organisationer nu bliver lyttet til og bliver taget seriøst, og et regeringsinitiativ som ChangeUp (støtte til infrastrukturorganisationer) kommer som et krav fra de frivillige organisationer.

2.8.3 LOKALE CHARTERS INDDRAGER ALLE

Både i den offentlige sektor (ministerium og kommune) og i de frivillige organisationer er man enige om, at lokale charters har gavnet alle parter. Blandt interviewpersoner fra infrastrukturorganisationer, landsdækkende paraplyorganisationer og den britiske flygtningehjælp er man overbevist om, at lokale charters har gavnet hele frivilligsektoren, inklusiv de mindre foreninger. Det skyldes især det faktum, at de mindre foreninger er kommet til at sidde med ved forhandlingsbordet og få væsentlig indflydelse på områder i den lokalpolitiske beslutningsproces med betydning for det frivillige område. Hvis de overhovedet har haft nogen

”Mindre frivillige foreninger har fået meget ud af de lokale charters. De er nu blevet en anerkendt del af frivilligsektoren, som kommunen ved, at de skal konsultere”.

British Refugee Council

indflydelse tidligere, har de ikke haft det i nær så høj grad. De frivillige organisationer er blevet mere politiske, hvor selv de mindre foreninger nu tør stå frem og sige, hvad deres rettigheder er, kritisere kommunen, og fortælle om ressourceproblemer i frivilligsektoren uden risiko for at miste deres økonomiske støtte. Især den britiske flygtningehjælp (British Refugee Council) har oplevet, at endda de mindre foreninger på flygtningeområdet har nydt stor gavn af lokale charters. Lokale charters har med andre ord være med til at styrke foreningernes fortalerrolle.

2.8.4 FØRST DE STORE ORGANISATIONER SIDEN DE MINDRE FORENINGER

Rod Dacombe, forsker fra Oxford University, mener, at der har været en tendens til, at det i første omgang har gavnet de større leverandørorganisationer og kommunen, selvom dette oprindeligt ikke var hensigten med lokale charters. Dette kan skyldes, at kommunen i forvejen har arbejdet med de større organisationer, og at chartret har været med til at styrke relationer mellem de allerede eksisterende samarbejdspartnere. Det tager lidt længere tid at skabe opmærksomhed om lokale charters til de mindre foreninger, som ikke er i nær så tæt kontakt med kommunen. En anden årsag er, at mange møder og forhandlinger om udvikling af lokale charters ofte er foregået på de professionelle præmisser. Hvis man ikke er vant til det, kan det være overvældende at komme til officielle møder på kommunekontorerne. Repræsentanter fra større organisationer er ofte mere vant til det professionelle miljø og er derfor bedre til at håndtere det. Der har fra de mindre foreningers side været et ønske om, at kommunen i stedet i større grad afholder møder i de frivillige foreninger i stedet for kommunekontorerne.

Man er generelt opmærksom på, at kendskabet til lokale charters kunne være bedre blandt kommunalansatte og især mindre frivillige foreninger. Dette er dog ved at ændre sig i takt med, at der netop skabes større opmærksomhed om, hvad lokale charters er og hvordan de kan bruges og styrke kommunens indsatsområder. Man er fra det offentlige side (kommunerne og ministeriet) klar over, at man står overfor en opgave med at skabe mere opmærksomhed om lokale charters overfor de offentligt ansatte.

2.8.5 SKEPSIS OG MODVILJE KAN VENDES

I de kommuner, hvor der har været skepsis og modvilje imod lokale charters, har man alligevel erkendt behovet for et charter og sat sig for at gennemføre processen. [Islington Kommune](#) er et eksempel på, at der var et dårligt forhold mellem kommune og frivillige organisationer. Der var stor modvilje fra både byrådet og ledelsen i kommunen overfor den lokale frivilligsektor. Dette har til en vis grad ændret sig, og kommunen er gået med til at finansiere en [compact officer](#), og de to sektorer er langsomt begyndt at opbygge tillid til hinanden. Det betragtes af den lokale infrastrukturorganisation [Islington Voluntary Action Council](#) som en stor succes, at den frivillige sektor endelig har fået udviklet et lokalt charter og anerkendes som sektor med alt, hvad den har at byde på.

I de kommuner, hvor forholdet er dårligt, skyldes det ifølge de lokale organisationer, at byrådet ikke har kunnet se relevansen af et lokalt charter, og at de ikke har brudt sig om at blive pålagt og tvunget til noget af regering og centraladministration. I rapporten [Paradox of Compacts](#) (Craig & Taylor 2005) beskrives det forhold, at i de kommuner, hvor der allerede var et godt forhold, fungerede det lokale charter. Omvendt ses det i områder med dårlige forhold mellem kommune og frivillige organisationer, hvor det lokale charter har haft vanskeligt ved at styrke forholdet mellem de to parter. Interviewpersoner fra kommune, ministerium, lokale infrastrukturorganisationer, landsdækkende paraplyorganisation og specialistorganisationer som [Refugee Council](#) er alle af den opfattelse, at det er rigtigt, at relationerne er blevet styrket i de 'gode områder', men

at det ikke er rigtigt, at der i de 'dårlige områder' fortsat har været et dårligt forhold mellem kommune og foreninger.

[Greenwich Kommune](#) er dog et af de få områder, hvor der fortsat er en dårlig relation mellem kommune og de lokale frivillige organisationer. Ligesom i Islington har der gennem mange år været en modvilje overfor at skulle involvere frivillige organisationer i den kommunale indsats. I foråret 2003 blev det lokale charter introduceret men uden større opbakning fra kommunen og kun med en begrænset indsats fra den lokale infrastrukturorganisation. Det skal dertil nævnes, at der var få ressourcer og utilstrækkelig infrastruktur på frivilligområdet, og den lokale infrastrukturorganisation havde store økonomiske vanskeligheder. Den havde af de sidste 8 år været nødt til at lukke to gange for så at begynde igen. Man har i kommunen erkendt, at der er brug for en lokal infrastrukturorganisation samt et lokalt charter. I den mellemliggende periode, før infrastrukturorganisationen bliver fuldt funktionsdygtig igen, har det lokale frivilligcenter påtaget sig den opgave at repræsentere frivilligsektoren og gennemføre processen med at udvikle et lokalt charter.

Det skal nævnes, at det kun er inden for de seneste par år eller det seneste år, at de fleste kommuner har fået et lokalt charter og er begyndt at ændre forholdet mellem den offentlige sektor og de frivillige organisationer. Derfor er det først for nylig, at man kan spore ændringer på landsplan. Lokale charters har dog generelt været med til at styrke forholdet mellem kommune og frivillige organisationer.

2.8.6 ET POSITIVT PARADOKS

Det konkluderes i rapporten [Paradox of Compacts](#), at charters indeholder et vigtigt og interessant paradoks. Lokale charters spiller en afgørende rolle for at ændre forholdet mellem staten og civilsamfundet, og mellem kommune og frivillige organisationer på en hidtil uset måde. Når tillid opbygges mellem de to sektorer, og samspillet fungerer efter hensigten, vil der paradoksalt nok ikke længere være brug for et charter. På langt sigt vil det kun fungere som en skabelon for partnerskaber og generelt samarbejde mellem de to sektorer.

3. LOKALE CHARTERS I PRAKSIS – ET EKSEMPEL FRA LEWISHAM

3.1 LEWISHAM CHARTER

Kort efter at det nationale charter var blevet lanceret 1998, gjorde man fra regeringens side kommunerne opmærksomme på, at man skulle udvikle lokale charters. Lewisham var en af de første kommuner, der gik i gang med denne proces, og det er et de første charters, der blev udviklet i Storbritannien. Det er samtidig et af de charters, hvor man har set, hvilke fordele et lokalt charter kan bringe med sig. I det følgende beskrives forløbet af udviklingen af det lokale charter i Lewisham for at vise, hvilken tid og hvilke ressourcer, der er blevet afsat i processen.

Lewisham er en kommune på 230.000 indbyggere i syd-London med mange fattige boligområder. Ca. 37% af borgerne er etniske minoriteter. Voluntary Action Lewisham (VAL) er en frivillig infrastrukturorganisation, der med lønnet personale kapacitetsudvikler lokale frivillige foreninger, så foreningerne i højere grad kan udvikle deres organisation og indgå samarbejde og partnerskaber med kommunen. VAL er som paraply- og medlemsorganisation med til at skabe den nødvendige samlede kontakt til kommunen på den lokale frivilligsektors vegne og omvendt at gøre foreningerne opmærksomme på kommunens regler, økonomiske støtteformer samt samarbejdsmuligheder. VAL arbejder tæt sammen med det lokale frivilligcenter.

1999- 2000

Forholdet mellem kommune og foreninger undersøges

- De første diskussioner mellem Lewishams borgmester og direktøren fra Voluntary Action Lewisham (VAL).
- Problemer vedrørende samarbejdet mellem kommune og frivilligsektoren undersøges af kommunen. Resultaterne viser, at der er behov for at styrke samspillet mellem de to sektorer.
- Samtidig viser resultaterne, at frivilligsektoren kun kan deltage i processen, hvis der afsættes ekstra ressourcer, da de fleste frivillige organisationer har for travlt og for få ressourcer til at deltage i den type arbejde.

2000 – 2001

Det lokale charter udvikles i fællesskab

- Et borgermøde afholdes, hvor arbejdet med at udvikle et lokalt charter for Lewisham sættes i gang.
- En Compact officer ansættes til at koordinere aktiviteter og møder mellem de to sektorer.
- 96 interviews gennemføres over en periode på fire måneder af en compact officer med frivillige organisationer, kommunal ansatte og byrådsmedlemmer.
- Fire arbejdsgrupper nedsættes indenfor de områder, interviewene viste, havde størst betydning. Disse er: 'partnerskaber', 'høring', 'økonomisk støtte' og 'lokaler' (der er stor mangel på lokaler og bygninger til frivilligsektoren i kommunen).
- Et udkast til det lokale charter godkendes af en styregruppe, der skal overvåge forløbet. Styregruppen består af lige mange medlemmer fra frivillige organisationer og kommunen. Det godkendes samtidig af kommunalbestyrelsen.
- Det lokale charter lanceres i Lewisham med 150 personer til stede. Borgmesteren skriver under på det. De frivillige organisationer skriver under på det.

2001 – 2002

Implementeringens 1. fase – konkret handlingsplan udvikles

- Styregruppe ledes af byrådsmedlem, der fortæller de kommunale ansatte om formålet med et lokalt charter.
- En handlingsplan med konkrete mål for charteret udvikles.
- En charter-styregruppe for med repræsentanter for hver forvaltning i kommunen dannes.

2002-2003

Implementeringens 2. fase – kendskab til charter udbredes

- Der skabes opmærksomhed om det lokale charter til frivillige organisationer, hvor de kan tilslutte sig charteret.
- Der skabes opmærksomhed om det lokale charter til kommunale ansatte
- De to styregrupper slås sammen, så de nu repræsenterer frivillige organisationer, kommunale ansatte og byrådsmedlemmer.
- Forløbet evalueres.

2003 – 2004

Implementeringens 3. fase – opmærksomhed intensiveres

- Andre aktører fra den offentlige sektor som sundhedsvesnet, politiet m.v. slutter sig til charteret.
- Det beslutes at lave praktiske retningslinjer for 'økonomisk støtte' og 'frivilligt arbejde'.
- En 'charter-uge' påbegyndes. Over hele landet skal man en uge om året sætte fokus på charters – nationale og lokale – hvor man skaber opmærksomhed om og udbreder kendskabet til charters.

2004 – 2005

Implementeringens 4. fase – bliver en del af nye regeringsinitiativer

- Arbejdet med praktiske retningslinjer påbegyndes.
- Et forum til at håndtere 'tvister' dannes.
- Nye regeringsinitiativer som ChangeUp kobles til det lokale charter.

UDVIKLING AF LEWISHAM CHARTER

1999-2000	Forholdet mellem kommune og foreninger undersøges
2000-2001	Det lokale charter udviklet i fællesskab
2001-2002	Implementeringens 1. fase – konkret handlingsplan udvikles
2002-2003	Implementeringens 2. fase – kendskab til charter udbredes
2003-2004	Implementeringens 3. fase – opmærksomheden intensiveres
2004-2005	Implementeringens 4. fase – bliver en del af nye regeringsinitiativer

Forløbet i Lewisham viser, at der er foregået mange aktiviteter både før og efter, at det lokale charter er blevet produceret, og det har involveret mange forskellige personer lige fra de kommunale ansatte og de frivillige organisationer til kommunalbestyrelsen. En stor del af aktiviteterne vedrørende implementering har handlet om at skabe opmærksomhed om det lokale charter i såvel de frivillige organisationer som de kommunalt ansatte. Lewisham er et eksempel på, at man har haft succes med at udbrede kendskabet til lokale charters, så det er blevet en integreret del af lokalpolitikken.

3.2 HVILKEN FORSKEL HAR DET LOKALE CHARTER GJORT I LEWISHAM?

I Voluntary Action Lewisham mener man, det lokale charter har været med til at skabe:

- Større synlighed for den frivillige sektor. Denne synlighed har medført en større anerkendelse af sektoren.
- Bedre forståelse mellem de to sektorer. De kommunalansatte har fået en bedre forståelse for de frivillige organisationer, og det arbejde, som de laver. Dette betragtes som særdeles vigtigt for frivilligsektoren.
- Øget kommunikation og kontakt mellem kommune og frivillige organisationer.
- Bedre og mere effektivt samarbejde. Det har skabt mange muligheder for samarbejde og et stort antal nye partnerskaber mellem de to sektorer.
- Charters har været med til at afføde flere partnerskaber og øge samarbejdet mellem de frivillige organisationer.
- Charters har indirekte været med til at styrke organisationernes kapacitet. Organisationerne må se kritisk på egen praksis for at se om arbejdsmetoder, viden om brugere, økonomisk ansvarlighed osv. lever op til kravene om at indgå partnerskaber.
- Charters har affødt regeringsinitiativer som f.eks. ChangeUp (støtte til infrastrukturorganisationer) og fuld omkostningsdækning.
- Charters har været med til at cementere det gode forhold mellem de to sektorer
- Charters har også gavnet små frivillige foreninger, de er endelig blevet anerkendt som en del af den etablerede frivilligverden.
- Charters har givet frivillige foreninger mulighed for at deltage i den politiske beslutningsproces lokalt
- Charters har generelt været med til at skabe stabilitet og mindre usikkerhed i forhold til økonomisk støtte.

I Voluntary Action Lewisham mener man, noget af det vigtigste ved at udvikle et lokalt charter handler om:

- At gøre charteret en 'måde at tænke og arbejde på', d.v.s. at handlingsplanen for det lokale charter inkorporeres i de kommunalansattes arbejdsplan, så charteret ikke bliver set som et separat program.
- At engagere byrådet i processen med en såkaldt

Champion, dvs. et byrådsmedlem, der har ansvaret for at koordinere aktiviteter og gøre opmærksom på charteret.

- At undersøge behovet for et lokalt charter og hvilke områder indenfor frivilligt arbejde, man skal tage særligt hensyn til, så man kan udvikle praktiske retningslinjer for disse.
- At sørge for, at frivillige organisationer føler, at de er en del af processen. 'Ejerskab' er vigtigt.
- at søge mægling i stedet for at gå rettens vej, når der er tvister mellem kommunen og en frivillig organisation. Charteret skal kun fungere som 'sanktionsmulighed', der ligger i baggrunden.
- At sikre ressourcer gennem hele processen.
- At blive ved med at skabe opmærksomhed og udbrede kendskabet til det lokale charter.

Eksemplet fra Lewisham viser, ligesom rapporten **Paradox of Compacts**, at et lokalt charter ikke kan produceres fra den ene dag til den anden. Det er en længevarende proces, der kræver 'ejerskab' fra både kommune og de frivillige organisationer. Det er nødvendigt, at der afsættes de nødvendige ressourcer til en **compact officer**; at det har været et gensidigt forpligtende engagement hos både kommune og frivillige organisationer, og endelig, at det er et initiativ fra regeringen, der har pålagt kommunen at gennemføre processen.

Mange kommuner har gennemgået en lignende proces som Lewisham. Det er naturligvis svært at sige noget generelt, da de lokale charters først er ved at blive implementeret. Udviklingen viser dog generelt, at som tiden er gået er opbakningen steget blandt henholdsvis frivillige organisationer, kommuner og regering.

"Jeg bruger nu 1/3 af min tid til møder sammen med kommunen. Charteret har afgjort skabt et tættere samarbejde".

Direktør, Voluntary Action Lewisham

"Hvis vi blev sat overfor at skulle starte processen igen med at udvikle et lokalt charter i Lewisham, ville vi gøre det på nøjagtig samme måde".

Direktør, Voluntary Action Lewisham

3.3 REGERINGENS FORTSATTE STØTTE

Da det er regeringspolitik at styrke samspillet mellem frivilligverden og den offentlige sektor, betyder det også, at regeringen gennem hele forløbet har støttet programmet. Dette sker senest med en videreudvikling af [Compact](#) til [Compact Plus](#).

Compact Plus – forslag til forbedringer

De lokale charters i Storbritannien er, på trods af, at de får stor støtte fra frivillige organisationer, kommuner og ministeriet, ikke perfekte. Regeringen er gået i gang med en ny og udvidet version af charteret, der hedder [Compact Plus](#), hvor man forsøger at tage højde for nogle af de problematikker, som er opstået siden 1998. Her er et par forslag fra Home Office:

- **Local Compact Plus:** Man overvejer at indføre Compact Plus lokalt. Ligesom den nationale Compact først blev introduceret nationalt i 1998 og siden lokalt i 2000, skal Compact Plus også introduceres lokalt efterfølgende.
- **Minimumstandarder for lokale charters:** Da de lokale charters varierer i kvalitet, overvejer man at indføre nogle minimumstandarder for lokale charters, som både kommuner og frivillige organisationer skal kunne leve op til.

- **Charter-kvalitetsmærke:** Man overvejer et kvalitetsmærke med nogle særlige standarder, som både frivillige foreninger og kommuner skal leve op til. Dette kan skabe yderligere opmærksomhed om charters og vise, at foreningerne lever op til en vis standard. Kritikken mod dette forslag har været, at det kan være med til at udelukke foreninger. Det rejser også et gennemgående spørgsmål angående, hvad man gør ved kommuner, som ændrer praksis hen ad vejen. Man overvejer, at der skal være en sanktionsmulighed, hvor man straffer henholdsvis kommuner og foreninger, hvis de ikke lever op til samarbejdsaftalerne.
- **Compact Champion:** Da man har set størst succes i de kommuner, hvor en kommunalt ansat har påtaget at udbrede kendskabet til lokale charters og koordinere aktiviteter i kommunalforvaltningerne, overvejer man, at der skal indføres en 'charter-mester' i kommunerne. Dette skal være med til at sikre kommunernes støtte i implementeringsfasen.

"Jeg betegner det som en succes, når borgmesteren fortæller mig, at et politisk forslag er blevet forkastet, fordi det ville være i strid med det lokale charter."

Direktør, Voluntary Action Lewisham

- En uafhængig instans: Denne skal overvåge, om en kommune og de frivillige organisationer lever op til deres forpligtelser og de fastsatte standarder. Instansen skal samtidig fungere som mægler ved tvister mellem kommune og en frivillig organisation. En lokal ombudsmand overvejes som mulighed.

Da disse forslag indtil videre kun er blevet sendt til høring i frivilligverden, vil der ikke blive taget stilling til dem i denne rapport. De nye forslag viser dog, at der ikke ændres noget generelt ved charteret, og man overvejer ikke at tillægge de lokale charters mindre betydning. Det handler snarere om at styrke de lokale charters, så de for alvor kan slå igennem i hver kommune samt, at man sikrer en vis standard for samarbejdet.

Den seneste udvikling er, at der fra marts 2006 udpeges en uafhængig kommissær, der skal overvåge forholdet mellem offentlige myndigheder og frivillige organisationer. Dernæst vil der være en uafhængig kommission, der skal støtte kritiske fortaleroorganisationer samt lede overgangen fra Compact til Compact Plus.

”Man oplever de største problemer i de kommuner, hvor kommunen bare har kopieret andre kommuners lokale charter eller det nationale charter. Processen er så afgørende og kan ikke hastes igennem”.

Britisk landsdækkende paraplyorganisation

4. LOKALE CHARTERS I DANMARK?

I Danmark får frivilligt socialt arbejde i disse år stigende opmærksomhed, og udviklingen peger mod, at frivillige organisationer på lokalt plan i større grad bliver inddraget i den samlede velfærdsindsats. Samspillet mellem den offentlige sektor, kommunerne, og de frivillige organisationer får derfor større betydning. Et stigende antal kommuner i Danmark har en frivilligpolitik, men det er dog kun 65% af kommunerne, viser den seneste §115-redegørelse².

Man kan i første omgang spørge, hvad der skal til, før alle kommuner vedtager en frivilligpolitik, og man kan dernæst spørge, i hvilket omfang, at danske frivilligpolitikker formår at ændre og styrke forholdene mellem kommune og frivillige organisationer? Hvordan sikrer man, at kommuner lever op til de fine hensigtserklæringer, som står i deres frivilligpolitik? Man kan diskutere, i hvilken grad disse frivilligpolitikker overhovedet er ambitiøse nok til at sikre fair spilleregler for de frivillige sociale organisationer. Kan dette have noget at gøre med, at det netop er kommunens frivilligpolitik, der ikke altid er blevet udviklet i fællesskab med de frivillige organisationer? Det kan ligeledes diskuteres, hvad det betyder, at mange af disse frivilligpolitikker henvender sig til de frivillige snarere end foreningerne. I Storbritannien er det netop organiseringen, man anerkender. Det betyder i praksis, at foreningerne får indflydelse på lokalpolitikken på en måde, som frivillige som enkeltpersoner ikke ville kunne. Man kan også spørge i hvilket omfang, der er tilslutning til kommunens frivilligpolitik blandt de frivillige organisationer, og endelig om man monitorerer og evaluerer kommunernes frivilligpolitikker tilstrækkeligt?

"Vi kan forsøge at gøre en masse ting selv i frivilligverden, men der er behov for, at kommunerne får et 'skub ovenfra' fra ministeriet".

Dansk frivilligcenter

"En ansat i hver kommune, der kan koordinere mellem frivillige organisationer og kommunen, ville gøre en stor forskel".

Dansk frivillig organisation

"Man må jo gøre det anderledes i Danmark, hvor vi ikke har infrastrukturorganisationer til at repræsentere de frivillige foreninger lokalt".

Dansk frivillig organisation

² §115-redegørelsen, foretaget af Rambøll Management 2005 for Socialministeriet (2005). § 115-redegørelsen for 2004 om samarbejdet mellem frivillige organisationer og kommuner sigter overordnet på at indhente og formidle aktuel viden om muligheder og barrierer for samarbejdet mellem frivillige organisationer og kommuner efter servicelovens § 115

“En af fordelene ved at gøre det som i Storbritannien, er at det ville skabe bedre kontakt mellem frivillige foreninger og kommunen”.

Dansk frivillig organisation

Med de nye storkommuner vil mange kommuner, der lægges sammen, skulle tilpasse hinandens frivilligpolitikker. Det vil derfor være en god anledning til at skabe noget nyt, der kan styrke udviklingen af frivilligt socialt arbejde. Ønsker man at anerkende de frivillige sociale organisationer som aktive medspillere i velfærdspolitikken på lokalt plan, hvor samspillet mellem frivilligverden og den offentlige styrkes, synes lokale charters på baggrund af erfaringerne fra Storbritannien derfor at være en både relevant og aktuel metode.

Man skal dog være opmærksom på, at man ikke uden videre kan overføre de lokale charters fra Storbritannien, da der er tale om et andet velfærdssystem, andre traditioner for frivilligt arbejde samt politisk støtte og økonomisk prioritering.

Seminar i København

Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde afholdt i december 2005 et seminar i København for den danske frivilligverden og offentlige myndigheder med titlen 'Skal vi have lokale charters i Danmark? – hvad kan vi lære af de britiske erfaringer og hvordan kan man forestille sig lokale charters i en dansk sammenhæng?

Der blev holdt oplæg af en britisk forsker, Rod Dacombe fra Oxford University og direktør Martin Howie fra en britisk infrastrukturorganisation Voluntary Action Lewisham. Senere på seminaret blev der holdt danske oplæg fra henholdsvis frivilligverden og det offentlige.

På seminaret var der blandt deltagerne generelt stor interesse og entusiasme overfor lokale charters samtidig med, at mange ikke var helt klar over, hvordan et lokalt charter fungerer. Der blev givet udtryk for forbeholden begejstring i forhold til, om der var tid og ressourcer nok blandt frivillige sociale organisationer, og om der var tilstrækkelig vilje fra offentlige myndigheder, især kommunerne.

5. ANBEFALINGER

Som det foregående viser, er det tydeligt, at det var afgørende for den britiske udvikling med lokale charters, at det var regeringen, der satte udviklingen i gang. Fra dansk hold blev der også givet udtryk for, at nogle kommuner er mere interesserede i samarbejde frivillige foreninger end andre, hvilket også kommer til udtryk i den seneste §115-redegørelse, og med et sådan initiativ vil der være brug for støtte fra ministeriet.

Det nationale charter for frivilligt arbejde fra 2001 menes generelt ikke at have ændret forholdet mellem frivilligverden og det offentlige, og slet ikke i samme omfang som i Storbritannien. Det nationale charter var for den danske frivilligverden generelt, dvs. for både det sociale – og sundhedsområdet samt det kultur, sport og fritid. Det danske (nationale) charter synes dog ikke at have været med til at styrke en sektorforståelse på tværs af områderne, og på lokalt plan er der fortsat ganske anderledes samarbejdsaftaler f.eks. på det sociale område end på idrætsområdet.

De britiske erfaringer fortæller os, at det er processen, der er afgørende for, om et lokalt charter bliver en succes, og at de frivillige organisationer føler ejerskab for charteret sammen med kommunen. Det vil derfor være nødvendigt, at der afsættes tid og ressourcer for at gennemføre processen med at udvikle lokale charters i Danmark, der styrker samarbejdet mellem kommune og organisationer. Koordination mellem kommune og frivillige organisationer er essentiel, og en person, der er ansat til at udvikle og fastholde kommunikation mellem parterne, vil være med til at sikre et frugtbart samspil og samarbejde.

ANBEFALINGER

1. Med udgangspunkt i det nationale charter fra 2001 opfordres regeringen til at understøtte en undersøgelse af, hvordan lokale charters med inspiration fra Storbritannien kan være med til at styrke samspillet mellem frivilligverdenen og det offentlige på lokalt plan i Danmark.
2. Et pilotprojekt i en eller flere kommuner, der afprøver muligheder og barrierer ved en forsøgsmodel med lokale charters i en dansk sammenhæng, iværksættes.
3. Da frivillige sociale organisationer arbejder på anderledes vilkår end organisationer indenfor kultur- og fritidsområdet, kan det formentlig være hensigtsmæssigt at forsøge at skabe lokale charters for det frivillige sociale område.
4. Der udvikles en forsøgsmodel på henholdsvis det frivillige sociale område og en model, der samler både det sociale og kultur- og fritidsområdet.
5. En forsøgsmodel med lokale charters i en dansk sammenhæng vil få størst succes i en eller flere kommuner, hvor der enten er frivilligråd, dialogforum eller anden form for forum, der kan samle de frivillige sociale organisationer, og dermed kan styrke kommunikationen mellem kommune og organisationer.
6. Der bør afsættes de nødvendige ressourcer til at sikre, at lokale charters bliver forankret. En person – charterkonsulent – som er ansat til at koordinere mellem kommune og frivillige organisationer vil styrke kommunikationen og sikre kvaliteten af samarbejdet.

6. ET LOKALT CHARTER I EN DANSK KOMMUNE – EN FORSØGSMODEL

Da det ikke på nuværende tidspunkt er regeringspolitik at indføre lokale charters for frivilligt socialt arbejde i Danmark, kunne det være relevant at lave et forsøg med et lokalt charter i en dansk kommune. Det følgende beskriver en model, som kunne bruges i dette forsøg. Denne er inspireret af eksemplet fra Lewisham og andre gode råd og anbefalinger fra repræsentanter fra det offentlige og frivilligverden i Storbritannien.

INSPIRATIONSFASEN

1. Der hentes inspiration fra Storbritannien om, hvordan et lokalt charter kunne se ud i en dansk kommune.

FORBEREDELSESFASEN

2. En styregruppe sammensættes. Styregruppen består af repræsentanter fra kommunalbestyrelsen, kommunen, de lokale frivillige sociale organisationer samt en uafhængig instans såsom Socialministeriet eller Rådet for Frivilligt Socialt Arbejde. Styregruppen ledes af et medlem af kommunalbestyrelsen.
3. En såkaldt 'charter-konsulent' ansættes til at koordinere aktiviteter mellem frivillige organisationer og kommunen. Denne person skal også varetage det konkrete arbejde med at skrive charteret.
4. Et borgermøde afholdes for de frivillige organisationer for at informere om, at kommunen i fællesskab med de frivillige organisationer vil udvikle et lokalt charter.
5. En undersøgelse (kvantitativ og kvalitativ) sættes i gang til at undersøge de lokale frivillige organisationer i kommunen og behovet for et lokalt charter. Undersøgelsen vil vise, hvilken form for charter, der vil være behov for, og hvilke særlige indsatsområder, der skal tages hensyn til. Det kan være 'frivillige', 'konsultation og høring', 'etniske minoriteter' m.v.
6. Der nedsættes arbejdsgrupper for hvert af disse indsatsområder, der skal komme med forslag til praktiske retningslinjer. Arbejdsgrupperne består af kommunalansatte og repræsentanter fra frivillige organisationer.

UDVIKLINGSFASEN

7. Charteret skrives, indeholdende principper for det generelle samarbejde og praktiske retningslinjer for udvalgte indsatsområder. Styregruppen godkender arbejdet og sender det til godkendelse i kommunalbestyrelsen.
8. Det lokale charter for kommunen præsenteres ved et borgermøde. Borgmesteren skriver under på charteret. Frivillige sociale organisationer skriver under enkeltvis.
9. En handlingsplan med konkrete mål for charteret udvikles.

IMPLEMENTERINGSFASEN

10. En charter-styregruppe dannes med repræsentanter for forvaltning i kommunen, frivillige organisationer og kommunalbestyrelsen. Charter-styregruppen udarbejder en handlingsplan til, hvordan charteret implementeres.
11. Formanden for styregruppen informerer kommunalt ansatte om charteret.
12. Charter-konsulent holder kurser for kommunalansatte og frivillige organisationer om, hvad charteret er, og hvordan det fungerer. Disse kurser foregår på kommunekontorerne og i de frivillige organisationers lokaler.
13. Der afvikles løbende en informationskampagne om charteret blandt frivillige organisationer, og organisationer opfordres til at skrive under.
14. Der laves en hjemmeside, der fortæller om charteret, og hvordan frivillige organisationer kan blive involveret.
15. Kommunen udnævner en uge om året, der skal udbrede kendskabet til charteret.

EVALUERING

16. Efter det første år evalueres hele forløbet.
17. Næste års handlingsplan udarbejdes i fællesskab mellem foreninger og kommune.

7. KILDER

I oktober 2005 blev der foretaget interviews med en række repræsentanter fra den offentlige sektor og den frivilligverden i Storbritannien.

NATIONALCOUNCILFORVOLUNTARYORGANISATIONS (NCVO)

En landsdækkende frivillig paraplyorganisation for frivillige organisationer i Storbritannien. NCVO arbejde har til formål at støtte organisationer og øge kvaliteten af deres arbejde samt forbedre rammerne for frivilligt arbejde og de frivillige organisationer.

- Compact Office (Paul Barassi): Compact Office har til opgave at udbrede kendskabet til charteret – både det nationale og det locale – samt sammen med regeringen om at udarbejde praktiske retningslinjer for samspillet mellem den offentlige sektor og frivillige organisationer.
- Compact Advocacy Programme (Hugh Johnson): Compact Advocacy Programme har til opgave at mægle mellem frivillige organisationer og kommuner, hvor samarbejdet ikke fungerer, og hvor den ene eller begge parter ikke lever op til charteret og dets forpligtelser
www.ncvo-vol.org.uk
www.thecompact.org.uk

LONDON VOLUNTARY SERVICE COUNCIL (LVSC):

LVSC er en paraplyorganisation for infrastrukturorganisationer i London, der har til opgave at støtte og udvikle infrastrukturorganisationernes kapacitet og udvikle nye arbejdsmetoder.

- Policy Unit (John Routledge): Policy Unit har til opgave udbrede kendskabet til nye initiativer og programmer fra London Storkommune og regeringen til infrastrukturorganisationerne, som f.eks. Compact, ChangeUp m.v.
www.lvsc.org.uk

VOLUNTARY ACTION LEWISHAM (VAL) – Martin Howie:

VAL er en lokal infrastrukturorganisation, Council for Voluntary Service, der opbygger og udvikler lokale frivillige foreningers kapacitet.

- VAL har som paraplyorganisation for Lewisham frivilligsektor været med til at forhandle om udforme Lewisham Compact.
www.valewisham.org.uk

ISLINGTON VOLUNTARY ACTION COUNCIL (IVAC) – Colette Stevenson:

IVAC er en local infrastrukturorganisation ligesom VAL.

- IVAC har som paraplyorganisation for Islington frivilligsektor været med til at forhandle om udforme Lewisham Compact. Desuden har Colette Stevenson tidligere været ansat som Compact Officer.
www.ivac.org.uk

Volunteers Greenwich (VG)– Penny Rosseter:

Volunteers Greenwich et lokalt frivilligcenter, der har til opgave at rekruttere og matche frivillige med lokale frivillige foreninger.

- VG er som frivilligcenter nu i en situation, hvor centret skal udforme et charter med kommunen, fordi den lokale infrastrukturorganisation ikke eksisterer længere.

British Refugee Council (BRC) – Maureen McCann:

BRC svarer til Dansk Flygtningehjælp og har til opgave integrere flygtninge samt lave kapacitetsudvikling for flygtningeforeninger.

- BRC har spillet en stor rolle i at hjælpe flygtningeforeninger til at blive en del af processen, når lokale charters er blevet udarbejdet.
www.refugee-council.org.uk

Islington Council

- Islington Kommune. Islington er en af de kommuner, som har en Compact Officer, og som har udviklet et vellykket lokalt charter.
www.islington.gov.uk

Active Communities Unit, Home Office (Indenrigs- og Justitsministeriet) – Tracy Sisley:

- ACU er ministeriets department (40 ansatte), der arbejder med frivilligområdet. Det er ACU, der forhandler med NCVO om udformningen af Compacts, ChangeUp og andre initiativer.
www.homeoffice.gov.uk/communities

“Paradox of Compacts – monitoring the implementation of Compacts” (Craig, G, Taylor, M. fl.) Home Office (2005), The University of Hull, UK

LOKALE CHARTERS:

Lewisham Compact

<http://www.valewisham.org.uk/downloads/Lewisham%20Compact.pdf>

Islington Compact

http://www.ivac.org.uk/downloads/Islington_compact_final.pdf

Southwark Compact

http://www.thecompact.org.uk/module_images/Southwark%20Compact%20revised%202004.pdf

RÅDET for FRIVILLIGT SOCIALT ARBEJDE

www.frivilligraadet.dk

Marts 2006

ISBN: 87-991005-2-5

